

Een kwalijke tentoonstelling

Eind vorig jaar werden talrijke vrienden onaangenaam verrast door een tentoonstelling die, niet zonder onverholven ironie, “Onze/jullie Congo” getiteld was en die gehouden werd in het Belvue Museum te Brussel. Zoals men weet hangt dat museum af van de Koning Boudewijnstichting en is het gevestigd binnen de muren van het Koninklijk Paleis.

In feite was die (tweetalige) tentoonstelling georganiseerd door een NGO die van overheidswege gesubsidieerd wordt, luisterend naar de naam CEC (Coopération Education Culture). De tentoonstelling schijnt al enige tijd te bestaan maar de versie die te dezer gelegenheid voorgesteld werd vertoont diverse aspecten die als bijzonder storend ervaren werden.

In de eerste plaats is er de aanwezigheid, als ‘wetenschappelijk coördinator’ van deze manifestatie, van een man die beslist geen goed woord over het Belgisch beleid in Afrika over de lippen kan krijgen. De titel ‘De Belgische koloniale propaganda ontsluit’ getuigt al dade-

Guido Bosteels

lijk van het voornemen om België in een dubieuze positie te plaatsen, wat ook nog blijkt uit een ander citaat uit de verspreide documentatie: ‘De tentoonstelling getuigt ook van de propagandistische operatie, opgezet door de Staat, de Kerk en de koloniale ondernemingen’. Men moet zich wel gekwetst voelen door het voornemen van de organisatoren die, onder het voorwendsel van objectiviteit, een vermoeden van schuld in hoofde van de Belgen proberen door te drukken.

Vervolgens zijn wij ook onaangenaam verrast door de plaats die voor die tentoonstelling gekozen was, met name binnen de muren van het Koninklijk Paleis zelf en onder de bescherming van de Koning-Boudewijnstichting, een gereputeerde instelling die voorheen reeds eer bewezen heeft aan Hem aan wie ze haar naam ontleent door het publiceren van bijzonder waardevolle werken waarin belangrijke Belgische verwezenlijkingen in Midden-Afrika in het licht worden gesteld.

Tenslotte moeten wij ons ook bezorgd maken over het voornemen

van de organisatoren om hun actie voort te zetten binnen de scholen. Uit wat voorafgaat moet wel blijken dat er geen grond is om te hopen dat informatie zal worden verspreid die vrij zal zijn van negatieve insinuaties. De Koninklijke Belgische Unie voor de Overzeese Landen (KBUL/UROME) heeft in diverse richtingen gereageerd op deze kritische gang van zaken, in de eerste plaats ten overstaan van de Koning-Boudewijnstichting die dit initiatief heeft willen ondersteunen. Ook de aandacht van de ministers van Buitenlandse Zaken en van Ontwikkelingssamenwerking, evenals van het kabinet van Z.M. de Koning werden op deze aangelegenheid gevestigd. Men moet zich inderdaad wel afvragen welke de eigenlijke doelstellingen zijn die de organisatoren voor ogen hebben. Het laatste woord is in deze aangelegenheid blijkbaar nog niet gevallen.

Belangstellenden kunnen kennis nemen van de in dit verband uitgewisselde briefwisseling op de website: www.urome.be

■ Guido Bosteels

In memoriam le Père professeur Alfons J. Smet, 1926 – 2015

Le Vendredi Saint, 3 avril dernier, le père Alfons J. Smet, passioniste, est décédé inopinément. En Flandre, il n'était connu, ces dernières années, que dans sa communauté et dans des groupes de prière. Mais dans le monde de la philosophie africaine, il était tenu en haute estime. Pendant son séjour au Congo/Zaïre il a été professeur de philosophie aux Universités de Kinshasa et de Lubumbashi et à d'autres instituts. Il a lancé le débat sur la question de la philosophie africaine en faisant des recherches approfondies sur l'important livre du père Placide Tempels, la ‘Philosophie Bantoue’. Il ne s'exprimait que rarement sur ce que la philosophie africaine devrait être, mais il a créé des plateformes pour les jeunes philosophes africains, leur offrant l'occasion

Alfons J. Smet

de s'exprimer librement sur cette problématique. A cet effet, il a lancé des publications comme les Cahiers Philosophiques Africains à Lubumbashi, les Recherches Philosophiques Africaines à Kinshasa et les fameuses Semaines Philosophiques de Kinshasa, depuis 1976. Sa mort sera regrettée, non seulement en Afrique, mais aussi dans la diaspora africaine. Nombre de ses étudiants africains sont devenus professeurs de philosophie aux Etats-Unis ou en Europe et se font remarquer par leurs publications. Il a légué un quadruple héritage à ses successeurs : des anthologies de textes presque introuvables du début des débats sur la philosophie africaine ; une bibliographie de 1729 à 2004, reprenant des articles ou des publications de loin ou de près sur la question de la philosophie africaine ; une systématisa-

tion du développement historique de la philosophie africaine ; une édition critique de la Philosophie Bantoue du père Tempels et ses textes inédits.

Connu pour sa modestie, il fut un grand homme pour beaucoup en Afrique, comme le disait le père Vital, provincial des passionistes du Congo lors des obsèques à Wezembeek-Oppem où il séjourna définitivement à partir de 1998, après une vie ‘africaine’ de 30 ans.

On peut se rendre compte de l'œuvre laissée par le père Smet en visitant le site www.aequatoria.be/Tempels/AJSmet.htm

■ Herman Lodewyckx.
Professeur honoraire en
Philosophie Africaine
Faculté des Sciences
Religieuses Comparatives,
Anvers,